

prof. dr hab. med. Michał Pędziwiatr

Kraków, 28.01.2024 r.

Klinika Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej, Metabolicznej i Stanów Nagłych

II Katedra Chirurgii Ogólnej

Collegium Medicum Uniwersytet Jagielloński

ul. Jakubowskiego 2

30-688 Kraków

Ocena osiągnięć naukowych

dr n. med. Leszka Kozłowskiego

Recenzję przygotowano na podstawie dostarczonej dokumentacji obejmującej zestaw załączników spełniających wymogi formalne określone w Ustawie z dn. 20 lipca 2018r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, zm.).

Ocena osiągnięcia naukowego

Jako osiągnięcie naukowe dr n. med. Leszek Kozłowski wskazał cykl publikacji o wspólnym tytule: „Powikłania nerkowe i nadciśnienie tętnicze u pacjentów leczonych z powodu nowotworów złośliwych”. Złożyło się nań pięć artykułów opublikowanych w renomowanych czasopismach naukowych:

1. Kozłowski L, Bielawska K, Zhymaila A, Małyszko J. Chronic Kidney Disease Prevalence in Patients with Colorectal Cancer Undergoing Surgery. *Diagnostics*. 2022;12(9)1(IF-3,6; MEiN-70)
2. Kozłowski L, Małyszko J. Acute kidney injury prevalence in patients with colorectal cancer undergoing surgery with curative intent. *Contemp Oncol (Pozn)*. 2021;25(4);1-4 (IF-1,8; MEiN-70)
3. Kozłowski L, Kozłowska K, Małyszko J. Hypertension and chronic kidney disease is highly prevalent in elderly patients with colorectal cancer undergoing primary surgery. *Adv Clin Exp Med*. 2019;28(10):1425-1428 (IF-1,514; MEiN-70)
4. Małyszko J, Kozłowska K, **Kozłowski L**, Małyszko J. Nephrotoxicity of anticancer treatment. *Nephrol Dial Transplant*. 2017; 32(6):924-936 (IF - 4,602; MEiN- 40)
5. Małyszko J, **Kozłowski L**, Kozłowska K, Małyszko M, Małyszko J. Cancer and the kidney: dangerous liasons or price paid for the progress in medicine? *Oncotarget*. 2017;8(39):66601 -66619 (IF – 0; MEiN - 40)

Sumaryczny indeks oddziaływania (IF) cyklu prac składających się na osiągnięcie naukowe wynosi: 11,516; natomiast punktacja MEiN: 290. Na podkreślenie zasługuje fakt, że większość z powyższych pozycji ukazała się w periodykach o istotnym oddziaływaniu w środowisku specjalistycznym, cieszącym się zasłużoną renomą, co podkreśla dodatkowo wysoki indeks oddziaływania (IF) dwóch z tych prac wynoszące kolejno 4,602 i 3,6. Habilitant jest pierwszym autorem w trzech publikacjach w tym cyklu, a w dwóch drugim, a jej wkład w ich powstanie został oceniony przez pozostałych współautorów bardzo wysoko.

Cykl ten jest niezwykle interesujący, poruszając kwestię istotną, a jednocześnie często pomijaną w praktyce chirurgicznej – mianowicie uszkodzenie nerek u pacjentów leczonych z powodu nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Habilitacja dotyczy również problematyki nefrotoksyczności związanej z leczeniem onkologicznym. Naukowa działalność Habilitanta jest ściśle powiązana z jego rolą kierownika Oddziału Chirurgii Onkologicznej ze Specjalistycznymi Pododdziałami Leczenia Chorób Nowotworowych w Białostockim Centrum Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Białymstoku oraz funkcją Konsultanta Wojewódzkiego ds. chirurgii onkologicznej województwa podlaskiego. To nadaje całemu cyklowi prac istotny praktyczny wymiar.

Trzy pierwsze prace prezentują oryginalne opracowania oparte na analizie częstości występowania chorób nerek u pacjentów leczonych chirurgicznie z powodu raka jelita grubego. Pierwsza z nich skupia się na współwystępowaniu przewlekłej choroby nerek wśród pacjentów leczonych chirurgicznie z powodu raka okrężnicy i odbytnicy, a także analizuje związek między tą chorobą a terapią neoadjuwantową lub jej brakiem. Druga praca koncentruje się na częstości występowania ostrego uszkodzenia nerek u pacjentów leczonych chirurgicznie z powodu raka jelita grubego.

W tych badaniach, dr Leszek Kozłowski dokonuje oceny skali problemu związanego z ostrą i przewlekłą chorobą nerek u pacjentów z rozpoznaniem nowotworem dolnego odcinka przewodu pokarmowego, a także analizuje ich korelację z leczeniem neoadjuwantowym. Na podstawie analizy przeprowadzonej na licznej grupie badanej wykazuje, że zarówno przewlekła, jak i ostra choroba nerek stanowią istotny problem kliniczny u tych pacjentów. Przewlekła choroba nerek występuje istotnie częściej u pacjentów poddanych radiochemioterapii neoadjuwantowej w porównaniu z tymi, u których nie zastosowano tego leczenia przedoperacyjnego.

W odniesieniu do pacjentów bez leczenia przedoperacyjnego raka odbytnicy, ci poddani radiochemioterapii neoadjuwantowej byli starsi, mieli istotnie niższy wskaźnik eGFR, niższe wartości albuminy, wyższy poziom kreatyniny, aminotransferazy asparaginianowej i INR przed planowanym leczeniem chirurgicznym. Natomiast w drugiej pracy cyklu, skupiającej się na problemie ostrej choroby nerek u chorych onkologicznych, Habilitant wykazał, że

pacjenci, u których stwierdzono ostre uszkodzenie nerek w okresie pooperacyjnym, byli starsi, mieli wyjściowo wyższe poziomy kreatyniny, mocznika i potasu, oraz niższe stężenie hemoglobiny, mniejszą liczbę erytrocytów, poziom hematokrytu i słabsze przesączenie kłębuszkowe (eGFR). Częściej występowało także współistnienie chorób towarzyszących, takich jak nadciśnienie, cukrzyca czy przewlekła choroba nerek.

Zastosowane metody analizy, takie jak statystyka czy analiza demograficzna, dodają wiarygodności i precyzji przeprowadzonym badaniom.

W trzeciej z oryginalnych prac, dr Leszek Kozłowski zajmował się analizą częstości występowania nadciśnienia tętniczego oraz przewlekłej choroby nerek u pacjentów z rakiem jelita grubego, którzy przeszli pierwotną operację chirurgiczną. Wyniki badań przeprowadzonych przez habilitanta wykazały, że u starszych pacjentów (powyżej 65 lat) z towarzyszącym nadciśnieniem tętniczym stwierdzano istotnie wyższe stężenia kreatyniny w surowicy.

Ostatnie dwie prace w ramach cyklu habilitacyjnego są opracowaniami poglądowymi, koncentrującymi się na analizie wpływu choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego na funkcję nerek. Wyjaśniono w nich w sposób szczegółowy mechanizmy powstania ostrej i przewlekłej choroby nerek związane z leczeniem przeciwnowotworowym. Wyraźnie podkreślają też one istotę problemu powikłań nerkowych u pacjentów z nowotworami złośliwymi. Habilitant zwraca uwagę na różne aspekty wpływu choroby nowotworowej i stosowanej terapii na funkcję nerek, a także na konieczność indywidualnego dostosowania leczenia w zależności od obecności schorzeń nerek.

Chociaż połączenie prac oryginalnych i poglądowych w cyklu habilitacyjnym może rodzić pewne wątpliwości, uważam, że w tym przypadku jest ono uzasadnione. Cykl prac prezentuje spójność oraz świadczy o głębokiej znajomości tematu i zaangażowaniu naukowym Habilitanta w problem współwystępowania choroby nerek u chorych onkologicznych. Praca habilitacyjna to solidnie przygotowane i kompleksowe opracowanie naukowe, które przyczynia się do rozwoju dziedziny nefrologii onkologicznej. Dr Leszek Kozłowski z powodzeniem eksponuje znaczenie monitorowania funkcji nerek w kontekście terapii nowotworowej, co może istotnie wpłynąć na jakość życia i efekty leczenia pacjentów onkologicznych.

Powyższe uwagi krytyczne nie mają na celu pomniejszenia wartości naukowej zaprezentowanego cyklu prac. Prace te stanowią istotny wkład w literaturę dotyczącą omawianego zagadnienia

Omówienie działalności naukowej

Pozostały dorobek naukowy dr n. med. Leszka Kozłowskiego spełnia pod względem typowych parametrów liczbowych wymogi stawiane kandydatom do tytułu doktora habilitowanego. Przedstawiają je trzy dokumenty; analiza bibliometryczna, autoreferat habilitanta oraz wykaz osiągnięć naukowych. Opierając się na nich można stwierdzić, że dorobek naukowy Habilitantki składa z 38 prac opublikowanych w naukowych czasopismach krajowych i zagranicznych. Spośród publikacji pełnotekstowych większość spełnia kryteria prac oryginalnych. Znalazły się tam też wartościowe prace pogładowe, kazuistyczne oraz rozdziały w książkach. Łączna wartość wskaźnika Impact Factor dla wspomnianych publikacji wynosi 50,409, natomiast wskaźnika MNiSW 634. Liczba cytowań opublikowanych prac, według bazy Web of Science Core Collection wynosi 441 (bez autocytowań 430), natomiast według bazy Scopus 702 (bez autocytowań 688). Współczynnik Hirscha według tych samych baz wynosi odpowiednio 12 i 14.

Problematyka badań naukowych dr Leszka Kozłowskiego obejmuje głównie zagadnienia dotyczące nowotworów złośliwych. Sporą część dorobku naukowego Habilitantki stanowią publikacje dotyczące zagadnień enzymów proteolitycznych i ich roli w biologii nowotworów a także niestabilności mikrosatelitarnej i jej znaczenia w patologii nowotworów człowieka oraz ich leczenia.

Oprócz prac, które ukazały się drukiem Habilitant wygłosił liczne referaty podczas Zjazdów, Sympozjów, Konferencji oraz Zebrań Naukowych.

Podsumowując ocenę zakresu opracowań nieobjętych cyklem należy stwierdzić, że dr n. med. Leszek Kozłowski jest dojrzałym naukowcem, o szerokich horyzontach badawczych, dysponującym warsztatem, który pozwala na prowadzenie rzetelnych i interesujących badań.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Dr Leszek Kozłowski, jako pracownik ośrodka akademickiego prowadzi zajęcia oraz wykłady z zakresu chirurgii onkologicznej i propedeutyki onkologii studentom na kierunku lekarskim i stomatologicznym Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Habilitant pełnił funkcję opiekuna 4 prac licencjackich i 5 prac magisterskich studentów pielęgniarstwa i rehabilitacji Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Dr Leszek Kozłowski aktywnie uczestniczy w działalności popularyzującej naukę.

Wnioski końcowe

Wniosek końcowy sformułowano w oparciu o kryteria oceny ujęte w Ustawie z dn. 20 lipca 2018r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478, zm.). Zarówno cykl

prac stanowiących osiągnięcie naukowe, jak i cały dorobek naukowy dr n. med. Leszka Kozłowskiego, a także kompetencje zawodowe oraz osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne spełniają wymogi stawiane w przewodzie habilitacyjnym. W związku z powyższym wnioskuję o dopuszczenie dr n. med. Leszka Kozłowskiego do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Prof. dr hab. med. Michał Pędziwiatr

